

3 Rechten internationaal en nationaal

3.1 Is Abortus een ‘mensenrecht’ en is het gewone gezondheidszorg?

In 1948 is de universele verklaring van de rechten van de mens opgesteld.

In de toelichting van de Nederlandse grondwet¹ wordt hiernaar verwezen en het volgende gesteld:

“De menselijke waardigheid is niet alleen een grondrecht op zich, maar ook de grondslag van alle grondrechten. Het beginsel van de menselijke waardigheid is vastgelegd in de preambule van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948: ‘... overwegende, dat erkenning van de inherente waardigheid en de gelijke en onvervreembare rechten van alle leden van de mensengemeenschap grondslag is voor de vrijheid, gerechtigheid en vrede in de wereld.’”

Uit een wereldwijd enquête onderzoek onder biologen van Steve Jakobs met de vraag: “wanneer begint het menselijk leven?” blijkt dat 95% van de 5.520 deelnemende biologen aangeeft dat het menselijk leven begint bij de bevruchting². De zygote is het prilste begin van een mens.

De zin ‘alle leden van de mensengemeenschap’ is belangrijk. Het is een onweerlegbaar feit dat wanneer het menselijk leven begint bij de bevruchting, dat daarmee ongeboren kinderen mensen zijn, en dus deel uitmaken van deze gemeenschap. Het handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Universele Verklaring van de rechten van de Mens, EVRM) stelt in Artikel 2: ‘Eenieder heeft recht op leven’ en in Artikel 24 over de rechten van het kind: ‘kinderen hebben recht op de bescherming en de zorg die nodig zijn voor hun welzijn’. Deze documenten ondersteunen duidelijk het mensenrechtenargument. Ongeborenen maken deel uit van de menselijke gemeenschap en hebben daarom het recht op leven. Fundamentele rechten mogen hen niet worden ontzegd vanwege hun gebrek aan ontwikkeling of hun afhankelijkheid, want dat is leeftijdsdiscriminatie.

3.1a Internationale Kinderrechten

In de preambule van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind³ van de Verenigde Naties uit 1989, dat ook Nederland heeft geratificeerd, staat: *“Indachtig het feit dat, zoals aangegeven in de Verklaring van de Rechten van het Kind [uit 1959, -Red.], ‘het kind, vanwege zijn lichamelijke en geestelijke onvolwassenheid, zowel voor als na de geboorte bijzondere waarborgen en zorg nodig heeft, met inbegrip van passende rechtsbescherming”* Kinderen hebben dus recht op bescherming, zowel voor als na de geboorte. Abortus past hier duidelijk niet bij.

¹ [Artikel II-1: Menselijke waardigheid - Nederlandse Grondwet \(denederlandsegrondwet.nl\)](#)

² [Biologists' Consensus on 'When Life Begins' by Steven Andrew Jacobs :: SSRN](#)

³ [Convention on the Rights of the Child | OHCHR](#)

Een abortus ontnemt een ander mens zijn of haar leven, zijn of haar toekomst en gaat daarmee lijnrecht in tegen de bepalingen in de Universele verklaring van de rechten van de mens. Het is daarom onmogelijk dat abortus kan worden bestempeld als een ‘mensenrecht’. Voor de bewering dat abortus een mensenrecht zou zijn ontbreken argumenten en verwordt daarmee tot een ideologie, zoals hieronder zal worden besproken.

De pro-abortuslobby legt met het zogenaamde ‘mensenrecht’ argument een rookgordijn over onze samenleving en strooit zand in de ogen van allen die zich niet hebben verdiept in de abortusdiscussie. Om het argument ‘abortus als mensenrecht’ te gebruiken moet eerst het kind worden ontmenselijkt. Het is nog geen mens volgens hen, maar een stukje weefsel, klompje cellen, zwangerschapsproduct of zelfs een parasiet. Zomaar een aantal opmerkingen die gebruikt worden om niet te hoeven erkennen dat een kind in de baarmoeder een mens is. En wanneer iemand geen mens is, kun je er mee doen wat je wilt.

Het systematisch ontmenselijken van ongeboren kinderen wordt mogelijk gemaakt door filosofische argumenten die hun menszijn ontkennen. Het is gemakkelijk om verschillen tussen ongeboren en reeds geboren mensen aan te wijzen: ze zijn kleiner, minder ontwikkeld, hebben een andere omgeving nodig om te overleven en zijn volledig afhankelijk. Deze verschillen doen er volgens de pro-choicebeweging werkelijk toe. Omdat ongeboren mensen niet op exact dezelfde manier kunnen functioneren als mensen die al geboren zijn, worden ze gemakkelijk uitgesloten van de bescherming die het hebben van mensenrechten biedt. Dit gedachtegoed is niet nieuw. We hebben door de geschiedenis heen gezien wat er gebeurt als bepaalde leden van de mensengemeenschap worden uitgesloten op grond van eigenschappen die ze niet aan zichzelf kunnen veranderen. Het is de hoogste tijd dat we deze les leren: **mensenrechten dienen toe te komen aan elk levend mens, vanaf het moment dat een mens begint te bestaan.** De begrippen ‘menszijn’ en ‘persoonzijn’ zouden nooit van elkaar gescheiden moeten worden, en zelfs als dat gebeurt: mensenrechten heten ‘mensenrechten’ (niet ‘persoonsrechten’) met een reden. Ook deze nog niet geboren mensen hebben recht op bescherming.

Abortus een ‘mensenrecht’ noemen, is discriminatie van alle ongeboren mensen.

3.3 Vrouwensterfte

Ook de hardnekkige bewering dat vrouwen meer kans hebben om te overlijden na het uitdragen van een zwangerschap dan vrouwen die een abortus ondergaan, blijft maar terugkomen bij discussies over abortus. Zelfs Amnesty International plaatst dit gewoon op haar site⁴.

We citeren hieronder uit een artikel van Bradley Mattes, president van de organisatie *Life Issues Institute* uit de Verenigde Staten, die beschrijft waar deze aanname vandaan komt.

‘Het debat over de stelling ‘abortus is veiliger dan bevallen’, is opgelaaid naar aanleiding van een recente uitspraak van het Hoge Gerechtshof in de Dobbs-zaak. De rechters Stephen

4 [ESSENTIELE FEITEN OVER ABORTUS | Amnesty International \(amnesty-international.be\)](https://www.amnesty-international.be)

Breyer, Sonia Sotomayor en Elena Kagan schreven in hun minderheidsvisie dat wetten die ongeboren kinderen beschermen, vrouwen vermoorden:

“Een Amerikaanse vrouw heeft 14 keer meer kans om te overlijden na het uitdragen van een zwangerschap dan bij het ondergaan van een abortus”. Door een verbod op abortus neemt moedersterfte met 21% toe.

Deze liberale rechters zijn goed in het herkauwen van hun pro-abortus standpunten, echter hoe verhoudt hun politieke overdrijving zich tot wetenschappelijk onderzoek?

Volgens dokter Grazie Pozo Christi (woonachtig in Miami) is het een simpel schema. Overlijden dat gerelateerd is aan moedersterfte, wordt hoger ingeschat dan overlijden door een abortus. De werkwijze is bijna komisch te noemen, ware het niet dat het desastreuze gevolgen heeft voor de gezondheid en het welzijn van Amerikaanse vrouwen.

In 2003 hebben de staten in Amerika een selectievakje toegevoegd voor het rapporteren van overlijden na een ‘zwangerschap’. Vanaf dat moment werd dit vakje aangevinkt, als een vrouw zwanger was ten tijde van het overlijden of een jaar voorafgaand aan het overlijden. Toen deze optie door de staten werd opgenomen in de rapportages, nam het aantal aan moedersterfte gerelateerde gevallen enorm toe.

Eén verklaring: bij 187 vrouwen van 85 jaar en ouder (!) die in 2013 overleden, was het vakje van ‘zwangerschap’ aangevinkt en werden daardoor geclassificeerd als “moedersterfte”.

Daarnaast zouden vrouwen, die overlijden aan tal van niet-zwangerschapsgelateerde oorzaken in het jaar na een bevalling, niet moeten worden meegerekend in de statistieken.

Onnauwkeurige verslaglegging is een andere oorzaak voor de vertekende data. Federale wetgeving stelt geen verplichting aan het rapporteren van abortussen. In Californië, een van de dichtstbevolkte staten van Amerika, is er dan ook geen verplichting tot rapportage. Tevens hebben 23 staten geen verplichting om complicaties bij abortus te registreren.

Maar wat blijkt uit onderzoek van betrouwbare informatie? Een Finse studie⁵, waar naar 9192 overlijdensaktes is gekeken, concludeerde dat bij vrouwen vier keer meer kans bestaat op overlijden als gevolg van een abortus, dan bij het uitdragen van een zwangerschap en bevallen.

Doctor Monique Chireau Wubbenhorst, professor aan de faculteit Geneeskunde van de Drake Universiteit en voormalig ambtenaar bij het Amerikaanse Agentschap voor Internationale Ontwikkeling, kent de cijfers. In haar getuigeverklaring voor het Congres zei ze: *“Er zijn geen studies die aantonen dat toenemende aantallen abortus een afname betekent van moedersterfte.”*⁶ Ook zei ze dat landen die het ongeboren leven beschermen

⁵ [Pregnancy-associated deaths in Finland 1987-1994 - definition problems and benefits of record linkage - Gissler - 1997 - Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica - Wiley Online Library](#)

⁶ [SBA Pro-Life America op X: 'Claim at hearing today: Abortion is necessary to reduce maternal mortality rate Dr. Monique Chireau Wubbenhorst: It's not true based on any science. There are no studies that show that increasing rates of abortion decrease maternal mortality. https://t.co/qG0nsFovFc' / X \(twitter.com\)](#)

de laagste moedersterfte cijfers hebben in de wereld, waarbij ze Ierland met 5 (2017) en Cyprus met 6 (2017) sterfgevallen aanhaalde.

Het statement van de rechters van het Hoge Gerechtshof dat 'het stoppen van abortus een toename van 21% voor moedersterfte zou betekenen', is eveneens gebaseerd op zwak wetenschappelijk onderzoek.

De meeste van de abortuswetten in Europa beschermen het ongeboren leven meer dan de abortuswet 'Roe vs. Wade' van het Amerikaanse Hooggerechtshof uit 1973. Daarbij komt dat Amerika een veel hoger moedersterftecijfer kent dan de Europese Unie.

De volgende Europese landen, die allemaal hun ongeboren burgers goed beschermen, hebben de laagste moedersterftecijfers: Andorra 0, Malta 6 (2017), Monaco 0 en Polen 2 (2017) sterfgevallen.

Hoe vaak abortusvoorstanders de claim ook herhalen dat pro-life wetgeving vrouwen doodt, het is en blijft niets meer dan een politieke overdrijving.

Kennis die voortkomt uit wetenschappelijke ervaringen toont aan (bewijst) dat de levens van vrouwen en hun gezondheid baat hebben bij de bescherming van het ongeboren leven.'

Tot zover Bradley Mattes

3.4 Abortus als gezondheidszorg

De afbakening van gezondheidszorg is vastgelegd in het System of Health Accounts (SHA) opgesteld en gebruikt door het statistisch bureau van de Europese Unie, Eurostat, de Organisatie van Economische Samenwerking en Ontwikkeling, OESO, en de Wereld Gezondheids (Health) Organisatie (WHO). *"Volgens het System of Health Accounts "omvat gezondheidszorg alle activiteiten met als hoofddoel verbetering, handhaving en het voorkómen van verslechtering, van de gezondheid van personen, en het beperken van de gevolgen van slechte gezondheid door toepassing van gekwalificeerde kennis van gezondheid".*

De eerste vraag die gesteld kan worden naar aanleiding van bovenstaande definitie: is de zwangerschap van een moeder, een ziekte? Nee toch?!

De tweede vraag is: past het beëindigen van het leven van een ongeboren mens bij het hoofddoel van gezondheidszorg voor het ongeboren kind? Ook hier moeten we volmondig nee op zeggen.

Abortus kan niet gezien worden als een mensenrecht en ook niet onder gezondheidszorg vallen.

3.5 Abortus op basis van geslacht

In 2013 kwam het Algemeen Dagblad met een artikel⁸ over abortus als het geslacht van het

7 [Uitgaven gezondheidszorg volgens internationale definitie \(cbs.nl\)](#)

8 ['Vrouwen mogen abortus plegen als geslacht van kindje tegenvallt' | Wonen | AD.nl](#)

kindje je niet bevalt. Het stuk is gebaseerd op de uitspraak van Ann Furedi, hoofd van de grootste abortuslobby van het Verenigd Koninkrijk. Er is volgens haar geen wet die verbiedt dat het geslacht van het kindje een reden is voor het beëindigen van een zwangerschap. Ze zag abortus op grond van het geslacht overeenkomstig aan een abortus na verkrachting. Op de website 24baby⁹ kwam dit in 2022 ook aan de orde. Een verpleegkundige berichtte dat ze aan toekomstige ouders dat ze bij een 13 weken echo niet vertelde of het kindje een jongen of een meisje is, omdat mensen abortus plegen op basis van geslacht.

Ook in Australië komt dit voor zo blijkt uit een artikel op de site van Kidspot.com: *"Ik heb vaders gehad die naar buiten stormden omdat de baby een meisje is; Zwangere vrouwen bleven snikkend op de onderzoektafel liggen"*.

In India betekent een meisje armoede en een jongen rijkdom. Daar moeten de ouders van een meisje immers zorgen voor een bruidsschat als ze gaat trouwen en de ouders van de jongen ontvangen die bruidsschat. Om die reden worden in India vele abortussen uitgevoerd op meisjes. Hier verscheen in 2012 een documentaire over.¹⁰

China heeft van 1979 tot 2015 het één kind beleid gevoerd om de bevolkingsgroei in te dammen. Dat gebeurde vaak door rigoureuze gedwongen abortussen. De gevolgen: een enorme stijging in het aantal abortussen van meisjes, een toename van het aantal ter adoptie gestelde en ter vondeling gelegde Chinese meisjes, en zelfs het ombrengen van pasgeboren baby's. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een mannenoverschot in China. Tegenwoordig mogen ziekenhuizen het geslacht van de baby niet meer vertellen en officieel is sekse-selectieve abortus verboden.

Uit een artikel van de NewYorkTimes¹¹ uit 2011 blijkt datzelfde, toen er DNA testen op de markt kwamen die met zeven weken met 95% zekerheid het geslacht van het kindje konden bepalen. Men vreesde toen (nog) dat dit tot veel weerstand zou leiden in de samenleving. Deze overwegingen zien we niet alleen in Nederland, maar komen over de hele wereld voor. Dit roept vragen op over het zogenaamde recht van de vrouw op abortus. De vrouw in de baarmoeder wordt immers het zelfbeschikkingsrecht ontnomen. Maar ook dat we niet zomaar kunnen blijven spreken over een klompje cellen, stukje weefsel of zwangerschapsproduct als we weten dat we met 7 weken al kunnen vaststellen met 95% zekerheid dat het om een jongen of een meisje gaat. Het zou goed zijn als abortusklinieken stoppen met het gebruik van verhullend taalgebruik.

Als laatste roept dit ook ethische vragen op. Is abortus op basis van geslacht een noodsituatie in Nederland? De overheid zou hier een krachtig standpunt over in moeten nemen en afspraken maken betreffende de informatievoorziening door abortusklinieken.

9 [Abortus vanwege geslacht | zwangerschapspraat | 1 | 24baby Forum](#)

10 [It's a Girl Documentary | Gendercide \(itsagirlmovie.com\)](#)

11 [If You Really, Really Wanted a Girl ... - The New York Times \(nytimes.com\)](#)